

Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 5 maj 1925 kl. 2.30 e. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1925—1926 av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till handelsdepartementet.

(3:e avd.)

Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 2 januari 1925 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i avseende å tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till handelsdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden nämnda dag) att

Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli.
1.*]

dels från och med den 1 juli 1925 bestämma antalet ordinarie befattningshavare inom handelsdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 statssekreterare och expeditionschef, arvode enligt 5 § i reglementet	—
2 kansliråd	B 30
4 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator	B 22
3 andre kanslisekreterare	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
1 förste kanslibiträde	B 7
2 expeditionsvakter	B 5
3 kanslibiträden	B 4;

dels ock å riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till handelsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli med oförändrat belopp, 145,300 kronor.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke givit utskottet anledning till annan erinran än att utskottet med hänsyn till riksdagens tidigare fattade beslut ifråga om ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden vidtagit av riksdagen beslutad ändrad benämning å de till 7:e respektive 4:e lönegraden hänfödda förste kanslibiträdes- och kanslibiträdesbefattningarna.

Utskottets yttrande.

* Hänvisar till punkt i statsrådsprotokollet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) från och med den 1 juli 1925 bestämma antalet ordinarie befattningshavare inom handelsdepartementet på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 statssekreterare och expeditionschef, arvode enligt 5 § i reglementet	—
2 kansliråd	B 30
4 förste kanslisekreterare	B 26
1 registrator	B 22
3 andre kanslisekreterare	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
1 kanslibiträde	B 7
2 expeditionsvakter	B 5
3 kontorsbiträden	B 4;
samt	

b) å riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till *handelsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli* med oförändrat belopp, 145,300 kronor.

Departementets verksamhet.
[2.]

2:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 2 och 3) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *upprätthållande av handelsdepartementets verksamhet*, utöver det ordinarie anslaget, för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 14,172 kronor.

Centrala verk med underlydande stater.

[3—15.]

3:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag angående anslag *dels* till kommerskollegium (punkt 3), *dels* för upprätthållande av kommerskollegii verksamhet (punkt 4), *dels* till bergsstaten (punkt 5), *dels* till sprängämnesinspektionen (punkt 6), *dels* till arvode åt en assistent vid sprängämnesinspektionen (punkt 7), *dels* till inspektionen över elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring (punkt 8), *dels* till arvoden åt två assistenter vid sistnämnda inspektion (punkt 9), *dels* till anordnande av förhandskontroll å fartygs sjövärdighet (punkt 10), *dels* till navigationsskolorna (punkt 11), *dels* för beredande av ytterligare medel till navigationsskolornas uppvärm-

ning och belysning (punkt 12), *dels* till navigationslärarkursen (punkt 13), *dels* till ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalter för sjöfart (punkt 14), *dels* ock till skeppsmättningskostnad (punkt 15) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

4:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16) att
dels från och med den 1 juli 1925 bestämma antalet ordinarie befattningshavare hos lotsstyrelsen på följande sätt:

Lots- och fyr-
inrättningen.
[16.]

Befattning	Lönegrad
1 generallotsdirektör	A 3
2 byråchefer	B 30
1 överfyringenjör	B 30

Kanslibyrån:

1 sekreterare	B 26
1 kamrerare	B 24
1 registrator	B 21
2 revisorer och bokhållare	B 21
1 kassör och bokhållare	B 21
1 förste kanslibiträde	B 7
1 kanslibiträde	B 4

Fyringenjörkontoret:

2 fyringenjörer	B 26
2 verkmästare	B 21
1 materialförvaltare	B 21
1 förste expeditionsvakt	B 7
2 expeditionsvakter	B 5;

dels godkänna förslag till kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 9 juni 1922 (nr 379) för befattningshavare vid lots- och fyrstaten av den lydelse, bilaga A vid statsrådsprotokollet över handelsärenden den 2 januari 1925 utvisar, att tillämpas från och med den 1 juli 1925;

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 31 december 1924 angivna grunder, utfärda de övergångsbestämmelser, som i anledning härav må finnas erforderliga;

dels från och med den 1 juli 1925 bestämma antalet ordinarie befattningshavare vid lots- och fyrstaten på följande sätt:

Distriktsbefäl och personal å distriktsexpeditionerna.

Befattningshavare	Avlöningsgrad
3 lotskaptener	13
3 »	12
7 lotslöjtnanter	11
6 expeditionsbiträden	6
3 kanslibiträden	2

Lotspersonal.

18 överlotsar	10
19 lotsförmän å 1:a klass lotsplats	9
27 » » 2:a » »	7
337 lotsar » 1:a » »	6
85 » » 2:a » »	5
42 lotsförmän » 3:e » »	5
47 lotsar » 3:e » »	4

Personal å fyrskepp och fyr samt å gasstation.

12 fyrmästare å 1:a klass fyrskepp	10
1 distriktsfyrmästare	10
26 fyrmästare å 1:a klass fyr	10
1 » » gasstation	10
6 » » 2:a klass fyrskepp	8
37 » » 2:a » fyr	8
2 » » 3:e » fyrskepp	6
20 » » 3:e » fyr	6
24 fyrvaktare » 1:a » fyrskepp	5
27 » » 1:a » fyr	5
1 » » gasstation	5
8 » » 2:a och 3:e klass fyrskepp	4
48 » » 2:a » 3:e » fyr	4
99 fyrbiträden å fyrskepp, fyr och gasstation	3

Personal å lotsverkets ångfartyg.

1 befälhavare	11
7 maskinister	8

dels godkänna av departementschefen förordat förslag till avlöningsstat för lotsstyrelsen, till avlöningsstat för lots- och fyrstaten och till omkostnadsstat för lots- och fyrinrättningen, att tillämpas från och med den 1 juli 1925;

dels ock, vid bifall till vad sålunda föreslagits, minska det ordinarie förslagsanslaget till lots- och fyrinrättningen, nu 5,744,500 kronor, med 54,700 kronor, till 5,689,800 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 8—19 i statsrådsprotokollet.

Å riksstaten för budgetåret 1924—1925 är det ordinarie förslagsanslaget till lots- och fyrinrättningen uppfört med ett belopp av 5,744,500 kronor.

Från berörda anslag skola bestridas utgifterna för följande stater, nämligen: avlöningsstat för lotsstyrelsen, avlöningsstat för lots- och fyrstaten, övergångs- och indragningsstat för lots- och fyrstaten, pensionsstat för lotsstyrelsen samt lots- och fyrstaten ävensom omkostnadsstat.

Av ifrågavarande stater slutar avlöningsstaten för lotsstyrelsen å 179,500 kronor, avlöningsstaten för lots- och fyrstaten å 4,124,000 kronor, övergångs- och indragningsstaten för lots- och fyrstaten å 5,895 kronor, pensionsstaten för lotsstyrelsen samt lots- och fyrstaten å 302,000 kronor samt omkostnadsstaten å 1,133,105 kronor.

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag innebär, vad först angår *avlöningsstaten för lotsstyrelsen*, att denna stat skulle höjas med 3,700 kronor, beroende dels på Kungl. Maj:ts framställning angående ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden, dels på ifrågasatt uppflyttning i lönegrad av sekreterartjänsten och de två fyringenjörsbefattningarna hos lotsstyrelsen.

Avlöningsstaten för lotsstyrelsen skulle sålunda enligt Kungl. Maj:ts förslag för budgetåret 1925—1926 erhålla följande ändrade utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 154,700
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 6,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 22,500

Förslagsanslag kronor 183,200.

Vidkommande härefter *avlöningsstaten för lots- och fyrstaten* innebär till en början Kungl. Maj:ts förslag, förutom indragning från och med den 1 juli 1925 av en lotsbefattning å 3:e klass lotsplats, att den i staten ingående anslagsposten för avlöningar till ordinarie tjänstemän, nu, 2,790,000 kronor skulle med hänsyn till faktiska belastningen å posten ifråga bestämmas till 2,760,000 kronor.

I samband med detta förslags framläggande har departementschefen till behandling upptagit frågan om avlöningsrevision för de kvinnliga befattningshavarna vid lots- och fyrstaten och de ändringar så väl i det för personalen vid lots- och fyrstaten gällande särskilda avlöningsreglementet som ock i förteckningen över tjänster å sagda stat, som av denna revision för-
anledas.

Efter att först hava erinrat, att de befattningar å lots- och fyrstaten, vilka för närvarande äro och, enligt vad som avsåges, för framtiden skulle vara öppna för kvinnor, till antalet vore endast nio, samt att de utgjordes av de för distriktsexpeditionerna avsedda s. k. expeditiionsbiträdesbefattningarna, vilka vore placerade, om de innehades av män, i lönegraden A 4 i den i avlönings-

reglementet för lots- och fyrstaten intagna löneplanen och, om de innehades av kvinnor, i lönegraden B 2 i samma löneplan, har departementschefen i denna fråga anfört följande:

»För närvarande äro anställda å huvudstationen i vart och ett av de sex lotsdistrikten ett expeditionsbiträde samt å var och en av de tre större huvudstationerna — Stockholm, Göteborg och Malmö — ytterligare ett dylikt biträde.

Med hänsyn till omfattningen av expeditionsarbetet å de särskilda huvudstationerna synes mig billigheten kräva, att såväl det ensamma biträdet å var och en av expeditionerna i Umeå, Gävle och Kalmar som ett av de båda biträdena å expeditionerna i Stockholm, Göteborg och Malmö bibehållas i lönegraden A 4. De tre övriga befattningarna torde däremot böra inplaceras å den manliga löneplanen med utgångspunkt från nuvarande lön för kvinnligt expeditionsbiträde. Jag ber att få meddela, att de nuvarande personalförhållandena icke lägga hinder i vägen för en dylik anordning.

Inplaceringen i den manliga löneplanen för lots- och fyrstaten av sist omnämnda tre expeditionsbiträdesbefattningar nödvändiggör dels en utbyggnad nedåt av samma löneplan, dels ock en därav betingad fortlöpande omnumrering av löneplanen i överensstämmelse med vad som enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle ske beträffande den i avlöningsreglementet för statsdepartement m. fl. verk intagna löneplanen. Sålunda böra i lotsverkets löneplan införas två nya lönegrader, lämpligen betecknade med 1 och 2 och motsvarande lönegraderna 2 och 4 i den för allmänna civilförvaltningen föreslagna nya löneplanen. Lönegraden 3 i sist sagda löneplan, vilken lönegrad för lots- och fyrstatens del för närvarande är lika litet behöflig som vid den allmänna civilförvaltningen, har med hänsyn till nu ifrågavarande löneplans konstruktion i övrigt ansetts kunna helt utelämnas. Nu ifrågavarande tre expeditionsbiträdesbefattningar böra inplaceras i den nya lönegraden 2. I anslutning härtill lära samtliga i gällande avlöningsreglemente förekommande lönegrader böra tilldelas nummer, som med två enheter överstiger det nummer, varmed de för närvarande äro nupptagna.

Ett inflyttande av de ifrågavarande tre expeditionsbiträdesbefattningarna i den manliga löneplanen lärer emellertid nödvändiggöra en förändring av benämningen antingen å de befattningar, som skola bibehållas i den mot nuvarande lönegraden A 4 svarande nya lönegraden 6, eller å de befattningar, som skola inplaceras i den nya lönegraden 2. Enär sistnämnda befattningar i avlöningsavseende helt motsvara de nuvarande kvinnliga kontorsbiträdesbefattningarna vid den allmänna civilförvaltningen och innehavarna av sagda befattningar enligt Kungl. Maj:ts förberörda förslag hädanafter skulle erhålla benämningen kanslibiträden, synes mig enahanda benämning lämpligen böra komma till användning i avseende å befattningshavarna i den nya lönegraden 2 vid lots- och fyrstaten. För de i lönegraden 6 placerade expeditionsbiträdesbefattningarna torde vid sådant förhållande beteckningen expeditionsbiträde kunna bibehållas.

Utöver de ändringar i det för lots- och fyrstaten gällande avlöningsreglementet, som påkallas av vad här ovan anförts, äro i anledning av den planerade avlöningsrevisionen för de kvinnliga befattningshavarna ytterligare en del jämkningar i sagda reglemente erforderliga för att bringa detsamma i överensstämmelse med allmänna civilförvaltningens

avlöningsreglemente i dess av Kungl. Maj:t föreslagna nya avfattning. Ett fullständigt förslag till ändrad lydelse av de paragrafer i lots- och fyrstatens avlöningsreglemente, vilka beröras av avlöningsrevisionen, har i samarbete med finansdepartementet uppgjorts. Jag tillstyrker, att detta förslag, vilket torde få såsom bilaga A fogas till dagens protokoll, måtte underställas riksdagen för godkännande. Tillika torde bemyndigande böra begäras för Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 31 december 1924 angivna grunder, utfärda de övergångsbestämmelser, som i anledning av avlöningsrevisionen må finnas erforderliga.»

Vad avlöningsstaten för lots- och fyrstaten angår, innebär Kungl. Maj:ts förslag vidare, att anslagsposten för avlöningar till icke ordinarie befattningshavare, nu 300,000 kronor, skulle med hänsyn till belastningen å posten ifråga höjas till 325,000 kronor, att den nu i avlöningsstaten ingående posten för lotsverkets undervisningsanstalter m. m. skulle uteslutas ur staten, att posten Lotspersonalens andel i lotspenningar, nu 840,000 kronor, skulle, med hänsyn till ett av chefen för finansdepartementet framlagt förslag om höjning av inkomsttiteln Lotspenningar från 2,100,000 till 2,300,000 kronor, höjas till 920,000 kronor samt att övriga i avlöningsstaten ingående anslagsposter skulle upptagas med oförändrade belopp.

Vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag i fråga om avlöningsstaten skulle denna stat erhålla följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 2,760,000
Lotspersonalens andel i lotspenningar, <i>förslagsanslag</i>	» 920,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 25,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 325,000
För skötsel av fyrrar utan ständig bevakning, <i>förslagsanslag</i>	» 40,000
Kost eller kostpenningar till personalen å fyrskepp m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 100,000
För betjäning av livräddningsanstalterna, <i>förslagsanslag</i>	» 10,000

Summa *förslagsanslag* kronor 4,180,000.

Beträffande härefter *övergångs- och indragningsstaten* för lots- och fyrstaten har med hänsyn till en befattningshavares avgång denna stat minskats med 420 kronor eller från 5,895 kronor till 5,475 kronor.

I avseende å *pensionsstaten* har någon ändring icke ifrågasatts.

Vad slutligen *omkostnadsstaten* angår, skulle densamma enligt Kungl. Maj:ts förslag erhålla följande utseende:

Omkostnadsstat.

Till konsumtionsartiklar för fyrrar, mistsignalstationer och livräddningsstationer, *förslagsanslag* kronor 142,500

Till reparation och underhåll av byggnader vid lots- och fyrplatser samt livräddningsstationer, båkar och andra anstalter, vilka icke här nedan särskilt upptagas, ävensom dithörande inventariépersedlar, <i>förslagsanslag</i>			kronor	80,000
» fyrskeppens reparation, rustning, utläggning och intagning, driftkostnader ävensom dithörande inventariépersedlar, <i>förslagsanslag</i> ..	»			87,500
» lotsverkets ångfartygs och tjänstefartygs underhåll och komplettering, rustning och driftkostnader ävensom dithörande inventariépersedlar, <i>förslagsanslag</i>	»			111,000
» bidrag till underhåll, komplettering och drift av båtar vid lotsplatser	»			100,000
» bojars och prickars anskaffning, underhåll, utläggning och intagning, <i>förslagsanslag</i> ..	»			68,000
» skrivmaterialier och expenser, ved m. m. för lotsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	»			10,000
» kontorshyror och expenser inom lotsdistrikten, <i>förslagsanslag</i>	»			45,000
» grundräntor, jordskyld, ersättning för vedbrand, <i>förslagsanslag</i>	»			5,000
» rese- och traktamentskostnader m. m., <i>förslagsanslag</i>	»			30,000
» utbildande av personal för gnisttelegrafering, <i>förslagsanslag</i>	»			3,500
» extra utgifter, <i>förslagsanslag</i>	»			35,000
» bestridande av Sveriges bidrag till underhåll av en fyr å Kap Spartel, <i>förslagsanslag</i>	»			1,080
» bidrag från Sverige för uppförande och underhåll av en fyr å Kap Guardafui, <i>förslagsanslag</i> ..	»	560	719,140	
» täckande av motsedda brister i förestående förslagsanslag	»			299,985
Summa kronor			1,019,125	

Förevarande stat överensstämmer med den för innevarande budgetår fastställda med undantag därav, att i nu gällande stat ingående anslagspost å 14,000 kronor till hyra för lotsstyrelsens ämbetslokal uteslutits samt att posten »till täckande av motsedda brister i förestående förslagsanslag» nu 399,965 kronor, uppförts med 299,985 kronor.

Anslaget till lots- och fyrinrättningen skulle alltså enligt Kungl. Maj:ts-förslag för budgetåret 1925—1926 upptagas med (183,200 + 4,180,000 + 5,475 + 302,000 + 719,140 + 299,985) 5,689,800 kronor. Højningar skulle göras i anslagsposterna till lotsstyrelsen med 3,700 kronor och till lots- och fyrstaten

med 56,000 kronor samt minskningar ske i anslagsposterna till övergångsstaten med 420 kronor och till omkostnadsstaten med 113,980 kronor. Den sammanlagda minskningen i de till uppehållande av lotsverkets verksamhet avsedda medel skulle sålunda uppgå till (114,400—59,700) 54,700 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta motioner, vilka remitterats till statsutskottet i vad desamma ankomma på utskottets handläggning, nämligen en av fröken *Kerstin Hesselgren* (I: 161) och en av herr *H. Hallén* (II: 217), däri bland annat hemställt, att de ändringar, motionärerna föreslagit i till Kungl. Maj:ts proposition nr 1 fogade förslag till kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451), måtte vidtagas i förslaget till kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet för befattningshavare vid lots- och fyrstaten den 9 juni 1922 (nr 379).

Sedan riksdagen numera fattat beslut i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden och vidtagit vissa ändringar dels i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra civila verk, dels ock i avlöningsreglementet för kommunikationsverken, torde nu motsvarande ändringar böra genomföras i avlöningsreglementet den 9 juni 1922 för befattningshavare vid lots- och fyrstaten.

*Utskottets
yttrande.*

Enligt riksdagens beslut skola kvinnliga befattningshavare icke äga rätt att uppbära lön enligt högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad å den för män och kvinnor beslutade gemensamma löneplanen.

Härav föranledes, att vissa ändringar böra vidtagas i det förslag till ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet för lots- och fyrstatens befattningshavare, Kungl. Maj:t framlagt. Sålunda torde i 5 § 1 mom., första stycket böra införas ett tillägg av följande lydelse:

»1. För ordinarie befattning — — — lönebelopp, dock med den begränsning för kvinnlig befattningshavare, som i 7 § förmäles»,

samt till 7 § 2 mom. i fråga om vilken paragraf någon ändring ej ifrågasatts, fogas ett nytt stycke av följande lydelse:

»Kvinnlig befattningshavare äge dock icke rätt att åtnjuta lön enligt högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad.»

Vidare bör med hänsyn till riksdagens beslut att icke biträda Kungl. Maj:ts förslag i fråga om borttagande av den vid avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen fogade tjänstförteckningen motsvarande förteckning för lots- och fyrstatens befattningshavare alltjämt böra fogas vid reglementet, och stadgande härom, såsom för närvarande är fallet, böra ingå i reglementets 5 §.

Beträffande det för Kungl. Maj:t äskade bemyndigandet att meddela erforderliga övergångsbestämmelser vill utskottet allenast erinra, att riks-

dagen förut anslutit sig till vad Kungl. Maj:t härutinnan föreslagit ifråga om allmänna civilförvaltningen och kommunikationsverken och tillstyrker utskottet alltså, att motsvarande bestämmelser bringas i tillämpning ifråga om lots- och fyrstaten. Gottgörelse för eventuellt vid övergången minskad löneinkomst torde emellertid, i enlighet med vad riksdagen beslutat, icke böra utgå allenast i vissa angivna fall utan till varje därav träffad befattningshavare på sätt i dylika fall är vanligt.

Slutligen föranledes av riksdagens beslut ändring för lots- och fyrstatens del av tjänstebeteckningen å vissa befattningar ävensom en mindre jämkning av anslagsposten för avlöningar till ordinarie tjänstemän hos lotsstyrelsen.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit i samband med frågan om avlöningsrevision för kvinnliga befattningshavare vid lots- och fyrstaten har icke givit utskottet anledning till erinran. Av riksdagens beslut i fråga om ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden vid statsdepartement m. fl. verk och kommunikationsverken följer, att utskottet icke kunnat ansluta sig till motionärernas yrkanden.

Såsom den i ärendet lämnade utredningen giver vid handen, innebär Kungl. Maj:ts förslag, vad härefter avlöningsstaten för lotsstyrelsen angår, att sekreterarbefattningen å lotsstyrelsens kanslibyrå och de två fyringenjörsbefattningarna å fyringenjörskontoret skulle uppflyttas från nuvarande 15:e lönegraden till närmast högre lönegrad, motsvarande i den av riksdagen antagna nya löneplanen 26:e lönegraden. Framställningen härutinnan, som ansluter sig till det av allmänna civilförvaltningens lönenämnd avgivna förslaget i ämnet, har utskottet ansett tillfyllest motiverad och får utskottet alltså tillstyrka densamma.

Vad slutligen angår Kungl. Maj:ts förslag i fråga om avlöningsstaten för lots- och fyrstaten, beträffande övergångs- och indragningsstaten samt pensionsstaten och omkostnadsstaten, hava förslagen härutinnan icke givit utskottet anledning till erinran.

Vid bifall till utskottets förslag skulle sålunda nyssnämnda stater fastställas på sätt Kungl. Maj:t föreslagit, under det att, såsom förut antytts, en mindre jämkning torde böra ske i avlöningsstaten för lotsstyrelsen, förslagsvis med 300 kronor.

Sistsagda stat torde alltså böra erhålla följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 154,400
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 6,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 22,500

Förslagsanslag kronor 182,900.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å fröken Hessel-

grens och herr Halléns förenämnda motioner (I: 161 och II: 217) i vad de avse befattningshavare vid lots- och fyrstaten,

a) från och med den 1 juli 1925 bestämma antalet ordinarie befattningshavare hos lotsstyrelsen på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 generallotsdirektör	A 3
2 byråchefer	B 30
1 överfyringenjör	B 30

Kanslibyrån:

1 sekreterare	B 26
1 kamrerare	B 24
1 registrator	B 21
2 revisorer och bokhållare	B 21
1 kassör och bokhållare	B 21
1 kanslibitråde	B 7
1 kontorsbiträde	B 4

Fyringenjörkontoret:

2 fyringenjörer	B 26
2 verkmästare	B 21
1 materialförvaltare	B 21
1 förste expeditivsvakt	B 7
2 expeditivsvakter	B 5;

b) med tillämpning från och med den 1 juli 1925 godkänna det vid detta utlåtande fogade förslag till kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 9 juni 1922 (nr 379) för befattningshavare vid lots- och fyrstaten (bilaga A) jämte den förslaget bifogade tjänsteförteckning;

c) bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med de av utskottet förordade grunder, utfärda de övergångsbestämmelser, som i anledning härav må finnas erforderliga;

d) från och med den 1 juli 1925 bestämma antalet ordinarie befattningshavare vid lots- och fyrstaten på följande sätt:

Distriktsbefäl och personal å distriktsexpeditionerna.

Befattningshavare	Avlöningsgrad
3 lotskaptenar	13
3 »	12
7 lotslöjtnanter	11
6 expeditivsbiträden	6
3 kontorsbiträden	2

Befattningshavare		Lotspersonal.	Avlöningsgrad
18	överlotsar		10
19	lotsförmän å 1:a klass lotsplats		9
27	» » 2:a » »		7
337	lotsar » 1:a » »		6
85	lotsar » 2:a » »		5
42	lotsförmän » 3:e » »		5
47	lotsar » 3:e » »		4

Personal å fyrskepp och fyr samt å gasstation.

12	fyrmästare å 1:a klass fyrskepp	10
1	distriktsfyrmästare	10
26	fyrmästare å 1:a klass fyr	10
1	» » gasstation	10
6	» » 2:a klass fyrskepp	8
37	» » 2:a » fyr	8
2	» » 3:e » fyrskepp	6
20	» » 3:e » fyr	6
24	fyrvaktare » 1:a » fyrskepp	5
27	» » 1:a » fyr	5
1	» » gasstation	5
8	» » 2:a och 3:e klass fyrskepp	4
48	» » 2:a » 3:e » fyr	4
99	fyrbiträden å fyrskepp, fyr och gasstation	3

Personal å lotsverkets ångfartyg.

1	befälhavare	11
7	maskinister	8;

e) godkänna av utskottet förordade förslag till avlöningsstat för lotsstyrelsen, till avlöningsstat för lots- och fyrstaten och till omkostnadsstat för lots- och fyrinrättningen, att tillämpas från och med den 1 juli 1925; samt

f) minska det ordinarie förslagsanslaget till *lots- och fyrinrättningen*, nu 5,744,500 kronor, med 55,000 kronor till 5,689,500 kronor.

Säkerhets-
anstalter för
sjöfarten.

[17.]

5:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) att till säkerhetsanstalter för sjöfarten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra reservationsanslag av 334,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 21—31 i statsrådsprotokollet.

Till säkerhetsanstalter för sjöfarten har 1924 års riksdag i enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra reservationsanslag av 85,500 kronor.

Det av Kungl. Maj:t för budgetåret 1925—1926 för ändamålet i fråga äskade anslaget är avsett att användas enligt följande fördelning:

Halva kostnaden för byggandet av ett nytt fyrskepp.....	kronor	285,000
Förbättring av lotshamnen vid Rönnskärs lotsplats	»	25,000
Om- och tillbyggnad av bostadshuset m. fl. arbeten vid Draghällans fyrplats	»	14,000
Om- och tillbyggnad av bostadshuset m. fl. arbeten vid Bremö fyrplats	»	10,000
Summa kronor		334,000.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft

dels en inom första kammaren av herr *S. Stendahl* väckt motion, nr 35, vari hemställts, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t hemställa om utredning om uppförandet av fasta fyrrar vid Flintrännan;

dels en inom samma kammare av herr *K. A. Andersson* väckt motion, nr 51, däri föreslagits, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville an hålla om utredning angående anordnande av fyrbelysning i farlederna Kyrkesund—Islandsberg och Skarvasätt—Hällöfjorden i den bohuslänska skärgården och därefter till riksdagen inkomma med förslag i ärendet;

dels ock en inom andra kammaren av herr *V. Karlsson* i Vätö väckt motion, nr 46, vari hemställts, att riksdagen måtte anslå ett belopp av 50,000 kronor, att ställas till Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutna förfogande, att i första hand användas för anläggande av en motorlivbåtsstation å Gräsön i Stockholms läns skärgård.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina förslag, får utskottet hänvisa till motionerna.

Vad först beträffar Kungl. Maj:ts förslag, har utskottet i likhet med departementschefen så väl ur synpunkten av sjöfartens intressen som med hänsyn till fyrskeppspersonalens liv och säkerhet ansett det nödvändigt, att åtgärder vidtagas för anskaffande av ett nytt fyrskepp i stället för det under sistlidet år förolyckade. Utskottet tillstyrker alltså, att medel för ändamålet beredes å riksstaten. Då utskottet icke heller funnit skäl till erinran vare sig mot det föreslagna fyrskeppets typ och dimensioner m. m. eller mot storleken av det nu äskade anslagsbeloppet, har utskottet alltså helt anslutit sig till Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Kungl. Maj:ts framställning om anvisande av ett anslag å 25,000 kronor till förbättring av lotshamnen vid Rönnskärs lotsplats har utskottet ävenledes funnit sig böra förorda.

*Utskottets
yttrande.*

Vidkommande förslagen om medels anvisande för om- och tillbyggnad av bostadshus m. fl. arbeten vid Draghällans och Bremö fyrplatser har utskottet visserligen icke kunnat undgå att finna de härför beräknade kostnaderna något höga, men har utskottet, som förutsätter, att största möjliga sparsamhet iakttages vid arbetenas utförande, ansett sig icke böra föreslå någon nedsättning av de äskade anslagsbeloppen.

Vad härefter de i ämnet väckta motionerna angår, har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande från lotsstyrelsen över den av herr Stendahl väckta motionen, vari föreslagits, att riksdagen skulle hos Kungl. Maj:t hemställa om utredning om uppförandet av fasta fyrar vid Flintrännan. I det utlåtande, styrelsen i anledning härav avgivit, har styrelsen bland annat anført, att styrelsen ansåge det nödvändigt, att, innan beslut om utredning beträffande anordnande av fasta fyrar vid Flintrännan fattades, utredning av frågan om Flintrännans breddning och fördjupning eller eventuella utbyte mot annan farled först verkställdes. Enligt lotsstyrelsens förmenande föreläge vidare ett flertal önskemål ifråga om säkerhetsanstalter för sjöfarten, vilka vore av större betydelse än uppförandet av fasta fyrar vid Flintrännan. Till realiserande av dessa önskemål hade emellertid lotsstyrelsen med hänsyn till rådande statsfinansiella läge hittills ansett sig icke böra begära medel. Styrelsen funne emellertid önskligt, att i motionen begärd utredning verkställdes, så snart frågan beträffande Flintrännans eventuella fördjupning, breddning eller omläggning slutgiltigt avgjorts. För utredning beträffande förändring av fyrbelysningen vid Flintrännan skulle enligt styrelsens beräkning erfordras ett belopp av 10,000 kronor.

Då, på sätt lotsstyrelsen sålunda anført, ett flertal önskemål i fråga om säkerhetsanstalter för sjöfarten förefinnas, vilka äro av större betydelse än uppförandet av fasta fyrar vid Flintrännan och då, enligt vad utskottet inhämtat, frågan om förbättring av fyrbelysningen vid Flintrännan tillhör de frågor, som finnas upptagna å den av lotsstyrelsen uppgjorda planen för utförande av nödvändiga förbättringar och nyanskaffningar av säkerhetsanstalter för sjöfarten, och sålunda, sedan andra mera nödvändiga säkerhetsanstalter vidtagits, kommer att upptagas till prövning, har utskottet ansett sig icke böra tillstyrka motionärens förslag.

Vad den av herr K. A. Andersson väckta motionen beträffar, har, såsom ovan nämnts, i denna motion föreslagits, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om utredning angående anordnande av fyrbelysning i farlederna Kyrkesund—Islandsberg och Skarvasätt—Hållöfjorden i den bohusländska skärgården och därefter till riksdagen inkomma med förslag i ärendet. Frågan om anordnande av ifrågavarande fyrbelysning finnes jämväl, enligt vad utskottet inhämtat, upptagen å nyssnämnda av lotsstyrelsen uppgjorda plan för utförande av nödvändiga förbättringar och nyanskaffningar av säkerhetsanstalter för sjöfarten, men har densamma ansetts böra ställas efter andra, såsom mera viktiga ansedda frågor. Av denna anledning har

utskottet ansett sig icke heller böra biträda ifrågavarande förslag. Utskottet vill dock i detta sammanhang hava uttalat den förhoppningen, att för utförande av förbättringar och nyanskaffningar av säkerhetsanstalter å kommande budgetårs riksstater medel må kunna beredas i större omfattning än vad under de senare åren varit fallet.

Vidkommande slutligen det av herr Karlsson i Vätö väckta förslaget om ett anslag å 50,000 kronor, att ställas till Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutna förfogande, att i första hand användas för anläggande av en motorlivbåtsstation å Gräsön i Stockholms läns skärgård, har utskottet visserligen icke kunnat undgå att finna av motionären anförda skäl till stöd för förslaget behjärtansvärda. Efter övervägande har dock utskottet ansett sig icke kunna utan föregående prövning av Kungl. Maj:t tillstyrka riksdagen att anvisa medel för ändamålet ifråga.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet alltså hemställa,

a) att riksdagen må till *säkerhetsanstalter för sjöfarten* för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra reservationsanslag av 334,000 kronor;

b) att herr Stendahls ovanberörda motion, I: 35, icke må föranleda till någon riksdagens åtgärd;

c) att herr Anderssons förenämnda motion, I: 51, icke heller må föranleda till någon riksdagens åtgärd; samt

d) att herr Karlssons i Vätö förevarande motion, II: 46, icke må vinna riksdagens bifall.

6:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att dels från och med den 1 juli 1925 bestämma antalet ordinarie befattningshavare hos patent- och registreringsverket på följande sätt:

Patent- och
registrerings-
verket.
[18.]

Befattning	Lönegrad
1 generaldirektör	A 3
6 byråchefer	B 30
19 byrådirektörer	B 28
4 förste byråingenjörer	B 24
1 bibliotekarie	B 24
1 sekreterare	B 24
5 byråingenjörer	B 21
1 kassör och räkenskapsförare	B 21
1 registrator	B 21
4 notarier	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
6 förste kanslibiträden	B 7

Befattning	Lönegrad
5 expeditionsvakter	B 5
15 kanslibiträden	B 4
2 skrivbiträden	B 2;

dels godkänna följande stat för patent- och registreringsverket, att tillämpas från och med den 1 juli 1925:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 515,400
Vikariatsersättningar samt avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsvis	» 128,000
Renskrivning och skrivmaterialier, postavgifter, hyror, bränsle, lyse, renhållning och städning samt inventariers anskaffande och underhåll m. m., förslagsvis	» 75,000
Böcker och tidskrifter, tryckning och bindningskostnader, kungörelser och publikationer m. m., efter avdrag av influtna prenumerationsavgifter och dylikt, förslagsvis	» 179,860
Återställda registreringsavgifter, förslagsvis	» 12,000
Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern, förslagsvis	» 3,200
Pensioner åt avskedade tjänstemän, förslagsvis	» 17,540

Reservationsanslag kronor 931,000;

dels ock, vid bifall härtill, höja det ordinarie reservationsanslaget till upprätthållande av patent- och registreringsverkets verksamhet, nu 921,200 kronor, med 9,800 kronor till 931,000 kronor, att direkt utgå av patent- och varumärkes- samt registreringsavgifters medel.

I fråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 31—35 i statsrådsprotokollet.

Den av riksdagen för innevarande budgetår godkända staten för patent- och registreringsverket har följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 505,600
Vikariatsersättningar samt avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsvis	» 128,000
Renskrivning och skrivmaterialier, postavgifter, hyror, bränsle, lyse, renhållning och städning samt inventariers anskaffande och underhåll m. m., förslagsvis	» 75,000
Böcker och tidskrifter, tryckning och bindningskostnader, kungörelser och publikationer m. m., efter avdrag av influtna prenumerationsavgifter och dylikt, förslagsvis	» 179,860
Återställda registreringsavgifter, förslagsvis	» 12,000

Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern,	
förslagsvis	kronor 3,200
Pensioner åt avskedade tjänstemän, förslagsvis	» 17,540
<i>Reservationsanslag</i> kronor 921,200,	

att direkt utgå av patent- och varumärkes- samt registreringsavgifters medel.

Av Kungl. Maj:t nu föreslagen förhöjning av förevarande anslag är för-
anledd av Kungl. Maj:ts framställning angående ordnandet av kvinnliga
befattningshavares avlöningsförhållanden.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag har icke givit *Utskottets yt-*
utskottet anledning till annan erinran än att utskottet med hänsyn till riks-
dagens beslut i fråga om ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlö-
ningsförhållanden ansett anslagsposten för avlöningar till ordinarie tjänste-
män kunna nedsättas till 511,700 kronor och anslaget till verket sålunda
bestämmas till 927,300 kronor, varjämte utskottet iakttagit av riksdagen
beslutad ändrad benämning å vissa biträdesbefattningar.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) från och med den 1 juli 1925 bestämma antalet
ordinarie befattningshavare hos patent- och registre-
ringsverket på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 generaldirektör	A 3
6 byråchefer	B 30
19 byrådirektörer	B 28
4 förste byråingenjörer	B 24
1 bibliotekarie	B 24
1 sekreterare	B 24
5 byråingenjörer	B 21
1 kassör och räkenskapsförare	B 21
1 registrator	B 21
4 notarier	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
6 kanslibiträden	B 7
5 expeditionsvakter	B 5
15 kontorsbiträden	B 4
2 skrivbiträden	B 2;

b) godkänna följande stat för patent- och registreringsverket, att tillämpas från och med den 1 juli 1925:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 511,700
Vikariatsersättningar samt avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsvis	» 128,000
Renskrivning och skrivmaterialier, postavgifter, hyror, bränsle, lyse, renhållning och städning samt inventariers anskaffande och underhåll m. m., förslagsvis	» 75,000
Böcker och tidskrifter, tryckning och bindningskostnader, kungörelser och publikationer m. m., efter avdrag av influtna prenumerationsavgifter och dylikt, förslagsvis	» 179,860
Återställda registreringsavgifter, förslagsvis	» 12,000
Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern, förslagsvis	» 3,200
Pensioner åt avskedade tjänstemän, förslagsvis	» 17,540

Reservationsanslag kronor 927,300;

samt

c) höja det ordinarie reservationsanslaget till upprätthållande av *patent- och registreringsverkets verksamhet*, nu 921,200 kronor, med 6,100 kronor till 927,300 kronor, att direkt utgå av patent och varumärkes- samt registreringsavgifters medel.

*Dyrtidstillägg
vid patent- och
registrerings-
verket.*

[19.]

7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 19) att till täckande av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid patent- och registreringsverket för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra reservationsanslag av 130,000 kronor, att direkt utgå av patent- och varumärkes- samt registreringsavgifters medel.

*Utskottets
yttrande.*

Sedan riksdagen numera fattat beslut ifråga om de allmänna grunderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl., får utskottet, som icke haft något att erinra mot det under förevarande punkt äskade anslagets belopp, hemställa,

att riksdagen må till täckande av kostnader för *dyrtidstillägg åt befattningshavare vid patent- och registreringsverket* för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra reservationsanslag av 130,000 kronor, att direkt utgå av patent- och varumärkes- samt registreringsavgifters medel.

8:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 20) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 37) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Kostnader, som förändras av överståthållar-ämbetets och länsstyrelsernas befattning med vissa slag av registrering.

[20.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum,

a) till *bestridande av kostnaderna för den överståthållarämbetet och länsstyrelserna åliggande befattning med registreringar och anmälningar till förenings- m. fl. register* för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra förslagsanslag av 4,000 kronor, samt

b) medgiva, att de till nämnda myndigheter inflytande avgifter för sådana registreringar och anmälningar må tillföras detta anslag såsom särskilda uppbördsmedel.

9:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21) *dels från och med den 1 juli 1925 bestämma antalet ordinarie befattningshavare hos försäkringsinspektionen på följande sätt:*

Försäkringsinspektionen.
[21.]

Befattning	Lönegrad
1 överdirektör	A 2
1 ledamot och byrådirektör	B 28
1 förste aktuarie	B 26
2 förste revisorer	B 26
1 revisor	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 förste kanslibiträde	B 7
1 expeditionsvakt	B 5;

dels godkänna följande stat för försäkringsinspektionen, att tillämpas från och med den 1 juli 1925:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis beräknat till	kronor	68,000
Arvoden à 3,000 kronor till två ledamöter	»	6,000
Till vikariatsersättningar, löningar till icke-ordinarie befattningshavare, resekostnads- och traktamentsersättningar m. m., förslagsvis beräknat till	»	45,000

Avlöning åt en å övergångsstat uppförd registrator	kronor	6,400
Pensioner till avskedade tjänstemän. förslagsvis beräknade till	»	1,900

Reservationsanslag kronor 127,300;

dels ock, vid bifall härtill, höja det ordinarie reservationsanslaget till uppehållande av försäkringsinspektionens verksamhet, nu 125,400 kronor, med 1,900 kronor, till 127,300 kronor, att direkt utgå av bidrag till försäkringsinspektionen.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 37—40 i statsrådsprotokollet.

Den av riksdagen för innevarande budgetår godkända staten för försäkringsinspektionen har följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis beräknade till	kronor	68,000
Arvoden å 3,000 kronor till två ledamöter	»	6,000
Till vikariatsersättningar, avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, resekostnads- och traktamentsersättningar m. m., förslagsvis beräknat till	»	45,000
Avlöning åt en å övergångsstat uppförd registrator	»	6,400

Reservationsanslag kronor 125,400,

att direkt utgå av bidrag till försäkringsinspektionen.

Enligt Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag skulle tre tjänster hos försäkringsinspektionen nämligen förste aktuarie- och förste revisorsbefattningarna, vilka för närvarande äro hänfödda till 15:e lönegraden, uppflyttas i 16:e lönegraden, motsvarande i den av riksdagen numera godkända nya löneplanen 26:e lönegraden. Detta förslag har emellertid ansetts icke böra föranleda till höjning av anslaget. Höjning av detsamma har ej heller vidtagits på grund av Kungl. Maj:ts framställning om ordnande av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden.

Den ökning av förevarande anslag, Kungl. Maj:t föreslagit, är föranledd därav, att ett pensionsbelopp å 1,896 kronor åt en ur tjänsten avgången förste revisor föreskrivits skola utgå ur anslaget, på grund varav i inspektionens stat upptagits en ny post till pensioner till avskedade tjänstemän, förslagsvis beräknad till 1,900 kronor.

*Utskottets
yttrande.*

Vid prövning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet i likhet med Kungl. Maj:t och allmänna civilförvaltningens lönenämnd ansett skäligt, att förste aktuarie- och förste revisorsbefattningarna hos försäkringsinspektionen uppflyttas till den nuvarande 16:e lönegraden, motsvarande i den av riksdagen godkända nya löneplanen 26:e lönegraden, och får utskottet sålunda tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Då vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit icke heller givit utskottet an-

ledning till erinran i annan mån än att utskottet med hänsyn till riksdagens beslut i fråga om ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden vidtagit av riksdagen beslutad ändrad benämning å de till 7:e lönegraden hänfödda förste kanslibiträdesbefattningarna, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må

a) från och med den 1 juli 1925 bestämma antalet ordinarie befattningshavare hos försäkringsinspektionen på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 överdirektör	A 2
1 ledamot och byrådirektör	B 28
1 förste aktuarie	B 26
2 förste revisorer	B 26
1 revisor	B 21
1 kansliskrivare	B 11
1 kanslibiträde	B 7
1 expeditiönsvakt	B 5;

b) godkänna följande stat för försäkringsinspektionen, att tillämpas från och med den 1 juli 1925:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis beräknade till	kronor	68,000
Arvoden å 3,000 kronor till två ledamöter	»	6,000
Till vikariatsersättningar, avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, resekostnads- och traktamentsersättningar m. m., förslagsvis beräknat till	»	45,000
Avlöning åt en å övergångsstat uppförd registrator	kronor	6,400
Pensioner till avskedade tjänstemän, förslagsvis beräknade till	»	1,900

Reservationsanslag kronor 127,300;

samt

c) höja det ordinarie reservationsanslaget till uppehållande av *försäkringsinspektionens verksamhet*, nu 125,400 kronor, med 1,900 kronor till 127,300 kronor, att direkt utgå av bidrag till försäkringsinspektionen.

Dyrtidstillägg
vid försäkringsinspek-
tionen.

[22.]

10:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 22) att till täckande av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare i försäkringsinspektionen för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra reservationsanslag av 16,000 kronor, att direkt utgå av bidrag till försäkringsinspektionen.

Utskottets
yttrande.

Sedan riksdagen numera fattat beslut i fråga om de allmänna grunderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, får utskottet, som icke haft något att erinra mot storleken av det under förevarande punkt äskade anslagsbeloppet, hemställa,

att riksdagen må till täckande av kostnader för *dyrtidstillägg åt befattningshavare i försäkringsinspektionen* för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra reservationsanslag av 16,000 kronor, att direkt utgå av bidrag till försäkringsinspektionen.

Statens prov-
ningsanstalt.

[23.]

11:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 23) att *dels* från och med den 1 juli 1925 bestämma antalet ordinarie befattningshavare hos statens provningsanstalt på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 överdirektör	A 2
5 avdelningschefer	B 29
4 förste avdelningsingenjörer	B 24
4 avdelningsingenjörer	B 21
1 kassör och räkenskapsförare	B 20
1 förste verkmästare	B 15
1 verkmästare	B 12
2 förste laboratoriebiträden	B 11
2 kansliskrivare	B 11
1 instrumentmakare	B 10
1 förste kanslibiträde	B 7
4 laboratoriebiträden	B 7
1 expeditionsvakt	B 5;

dels godkänna följande stat för statens provningsanstalt, att tillämpas från och med den 1 juli 1925:

Avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie befattningshavare	
<i>förslagsanslag</i>	kronor 185,500
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 2,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 35,000
Inspektörens arvode	» 1,000
	kronor 223,500.

Omkostnadsstat.

Till gas och elektrisk ström, <i>förslagsanslag</i>	kronor	9,000
» värme, <i>förslagsanslag</i>	»	5,000
» inventarier och inventariers underhåll	»	4,000
» bibliotek	»	2,500
» glasvaror, <i>förslagsanslag</i>	»	4,000
» tillfälliga biträden, tjänsteresor m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	15,000
» laboratorieutensilier, kemikalier, materialier, förbrukningsartiklar, provningsanordningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	16,000
» expenser, <i>förslagsanslag</i>	»	13,000
» försäkring av byggnader och utrustning, underhåll av tomten m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	3,000
		kronor 71,500

Förslagsanslag kronor 295,000;

dels ock, vid bifall till vad sålunda föreslagits, höja det ordinarie förslagsanslaget till upprätthållande av statens provningsanstalts verksamhet, nu 289,200 kronor, med 5,800 kronor till 295,000 kronor, att utgå i första hand av inkomster av statens provningsanstalt.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 41—47 i statsrådsprotokollet.

Den av riksdagen för innevarande budgetår godkända staten för provningsanstalten är av följande utseende:

Avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	kronor	179,700
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	2,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	35,000
Inspektörens arvode	»	1,000
		kronor 217,700

Omkostnadsstat.

Till gas och elektrisk ström, <i>förslagsanslag</i>	kronor	9,000
» värme, <i>förslagsanslag</i>	»	5,000
» inventarier och inventariers underhåll	»	4,000
» bibliotek	»	2,000
» glasvaror, <i>förslagsanslag</i>	»	4,000
» tillfälliga biträden, tjänsteresor m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	15,000
» laboratorieutensilier, kemikalier, materialier, förbrukningsartiklar, provningsanordningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	16,000

Till expenser, <i>förslagsanslag</i>	kronor	13,500
» försäkring av byggnader och utrustning, underhåll av tomten m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	3,000 kronor
		71,500
<i>Förslagsanslag</i>		kronor 289,200,

att utgå i första hand av inkomster av statens provningsanstalt.

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag om höjning av avlöningsstaten är föranledd dels av Kungl. Maj:ts framställning angående ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden dels av att anslagsposten för avlöningar till ordinarie befattningshavare visat sig vara för lågt beräknad.

Vad omkostnadsstaten angår, innebär Kungl. Maj:ts förslag å ena sidan höjning av anslagsposten till bibliotek med 500 kronor och å andra sidan minskning av anslagsposten till expenser med enahanda belopp.

*Utskottets
yttrande.*

Mot vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit riksdagen har utskottet icke haft något att erinra med undantag av att utskottet med hänsyn till riksdagens beslut angående ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden funnit anslagsposten för avlöningar till ordinarie befattningshavare kunna nedsättas till 184,000 kronor och anslaget till provningsanstalten bestämmas till 293,500 kronor, varjämte utskottet iakttagit av riksdagen beslutad ändrad benämning av de till 7:e lönegraden hänfödda förste kanslibiträdesbefattningarna.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) från och med den 1 juli 1925 bestämma antalet ordinarie befattningshavare hos statens provningsanstalt på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 överdirektör	A 2
5 avdelningschefer	B 29
4 förste avdelningsingenjörer	B 24
4 avdelningsingenjörer	B 21
1 kassör och räkenskapsförare	B 20
1 förste verkmästare	B 15
1 verkmästare	B 12
2 förste laboratoriebiträden	B 11
2 kansliskrivare	B 11
1 instrumentmakare	B 10
1 kanslibiträde	B 7
4 laboratoriebiträden	B 7
1 expeditionsvakt	B 5;

b) godkänna följande stat för statens provningsanstalt, att tillämpas från och med den 1 juli 1925:

Avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	kr. 184,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 2,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 35,000
Inspektörens arvode	» 1,000
	kr. 222,000

Omkostnadsstat.

Till gas och elektrisk ström, <i>förslagsanslag</i>	kr. 9,000
» värme, <i>förslagsanslag</i>	» 5,000
» inventarier och inventariers underhåll	» 4,000
» bibliotek	» 2,500
» glasvaror, <i>förslagsanslag</i>	» 4,000
» tillfälliga biträden, tjänsteresor m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 15,000
» laboratorieutensilier, kemikalier, materialier, förbrukningsartiklar, provningsanordningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 16,000
» expenser, <i>förslagsanslag</i>	» 13,000
» försäkring av byggnader och utrustning, underhåll av tomten m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 3,000
	kr. 71,500

Förslagsanslag kr. 293,500;

samt

c) höja det ordinarie förslagsanslaget till upprätthållande av *statens provningsanstalts verksamhet*, nu 289,200 kronor, med 4,300 kronor till 293,500 kronor, att utgå i första hand av inkomster av statens provningsanstalt.

Handel och sjöfart.

Bidrag till underhållande av handels-högskolan i Stockholm. 12:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 24) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 49 och 50) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,
[24.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, under förutsättning att *verksamheten vid handelshögskolan i Stockholm* fortsättes efter i huvudsak den nu följda plan, såsom bidrag till underhållande av samma skola under läsåret 1925—1926 å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 40,000 kronor, att till handelshögskoleföreningens i Stockholm styrelse utbetalas med hälften under senare halvåret 1925 och återstående hälften under förra halvåret 1926 under villkor, att minst tolv friplatser för studerande vid högskolan komma att finnas inrättade under hela läsåret 1925—1926.

Exportstipendier. 13:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) att till exportstipendier, att användas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 26 september 1921, nr 636, å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra reservationsanslag av 5,000 kronor.
[25.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 50—53 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må till *exportstipendier*, att användas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 26 september 1921, nr 636, å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra reservationsanslag av 5,000 kronor.

Statsunderstöd till auktoriserade handelskammare i riket. 14:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 53 och 54) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,
[26.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, såsom understöd under år 1925 till *auktorisade handelskammare i riket*, att utgå med ett belopp av 2,000 kronor till envar handelskammare

under av departementschefen i statsrådsprotokollet över handelsärenden' den 2 januari 1925 förordade villkor, å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 24,000 kronor.

15:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 27) att såsom understöd för år 1925, på sätt av departementschefen förordats, till svenska handelskamrar i utlandet å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 52,500 kronor.

*Statsunder-
stöd till
svenska han-
delskammare
i utlandet.*

[27.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 55—59 i statsrådsprotokollet.

Med bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning anvisade 1920 års riksdag för beredande av statsunderstöd under år 1921 dels å 15,000 kronor till vardera av svenska handelskamrarna i London och Paris, dels å 10,000 kronor till vardera av svenska handelskamrarna i Nordamerikas förenta stater och Schweiz samt svenska föreningens i Petrograd handelskommitté eller den svenska handelskammare, som kunde komma att träda i handelskommitténs ställe, dels ock å 5,000 kronor till svenska handelskammaren i Sydney å extra stat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, å 65,000 kronor.

För år 1922 höjdes anslagsbeloppet till 67,500 kronor, att utgå med 20,000 kronor till handelskammaren i London, med 15,000 kronor till vardera av handelskamrarna i Paris och Nordamerikas förenta stater, med 10,000 kronor till handelskammaren i Schweiz och med 7,500 kronor till handelskammaren i Sydney.

För år 1924, liksom för år 1923, har statsbidraget utgått med ett till 50,000 kronor nedsatt belopp. Understöd har för nämnda år utgått med 17,500 kronor till handelskammaren i London, med 12,500 kronor till vardera av handelskamrarna i Paris och Nordamerikas förenta stater samt med 7,500 kronor till handelskammaren i Sydney.

Den av Kungl. Maj:t nu föreslagna höjningen av anslaget är föranledd av, att understödet till handelskammaren i London ansetts böra återföras till det belopp av 20,000 kronor, varmed understödet utgick före den vid 1922 års riksdag vidtagna nedsättningen av detsamma.

Utskottet, som funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må såsom understöd för år 1925, på sätt av departementschefen i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 2 januari 1925 förordats, till *svenska handelskamrar i utlandet* å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 52,500 kronor.

Bidrag till
Sveriges
allmänna
export-
förening.
[28.]

16:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 28) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 59—61) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, under villkor att *Sveriges allmänna exportförening* under år 1925 bedriver sin verksamhet i huvudsakligen den form och i minst den omfattning, som i företedd förslagsstat för samma år angives, samt att i granskningen av föreningens verksamhet och räkenskaper deltagar en av Kungl. Maj:t förordnad revisor, såsom bidrag till föreningens verksamhet under sistnämnda år å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 20,000 kronor,

med skyldighet för föreningen att såväl till chefen för handelsdepartementet som ock till kommerskollegium avgiva berättelse om föreningens verksamhet under år 1925 ävensom redogörelse för föreningens ekonomiska ställning vid utgången av samma år.

Bidrag till
en internationell
byrå i
Bryssel för
handels-
statistik.
[29.]

17:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 62—64) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till täckande av den å Sverige belöpande delen av kostnaderna under år 1926 för en *internationell byrå i Bryssel för handelsstatistik* å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra förslagsanslag av 900 kronor.

Ersättning
till sjömans-
husen.
[30.]

18:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 30) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 64—67) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, å riksstaten för budgetåret 1925—1926 till *ersättning åt sjömanshusen* anvisa ett extra anslag av 162,000 kronor för beredande under år 1925 åt sjömanshusen av skälig ersättning för dem åliggande bestyr med värnpliktigas inskrivning och redovisning samt för andra dem åvilande uppgifter för statsverkets räkning.

19:o) Kungl. Maj:t har förslagit riksdagen (punkt 31) att till läkarundersökning av sjöfolk i enlighet med de av departementschefen angivna grunder för budgetåret 1925—1926 bevilja ett extra förslagsanslag av 55,000 kronor.

Läkarundersökning av sjöfolk.
[31.]

Uttredningen i ämnet återfinnes å sid. 68—72 i statsrådsprotokollet.

I en den 14 april 1917 till riksdagen avlåten proposition (nr 256) föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att, under förutsättning att riksdagen antog ett av Kungl. Maj:t framlagt förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen, till läkarundersökning av sjöfolk i enlighet med vissa närmare angivna grunder å extra stat för år 1918 bevilja ett förslagsanslag å 27,000 kronor.

Sedan Kungl. Maj:ts berörda förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen av riksdagen godkänts, anmälde riksdagen i skrivelse den 16 juni 1917 angående regleringen för år 1918 av utgifterna under riksstatsens sjunde huvudtitel, att jämväl framställningen om anslag till läkarundersökning av sjöfolk av riksdagen bifallits.

Genom de ändrade bestämmelserna i sjölagen avsågs att från och med år 1918 närmare reglera fordringarna i sanitärt hänseende å sjömän jämte å fartyg anställda personer, vilka ej hörde till den egentliga besättningen. Framställningen i förberörda anslagsfråga föranleddes, såsom av det vid ovannämnda proposition nr 256 fogade utdraget av statsrådsprotokollet över finansärenden framgår, därav, att i samband med den föreslagna nya lagstiftningen fråga väckts, att statsverket skulle i viss utsträckning deltaga i bekostandet av de läkarintyg, som enligt sagda lagstiftning i åtskilliga fall förutsattes, ävensom det läkarintyg, som jämlikt § 13 i förordningen angående sjömanshusen i riket samt sjöfolks på- och avmönstring m. m. den 13 juli 1911 stadgats såsom villkor för sjömans inskrivning vid sjömanshus.

Närmare bestämmelser rörande ifrågavarande läkarintyg samt fördelningen av kostnaderna för desamma mellan statsverket och den intygsökande meddelades sedermera i en den 31 december 1917 utfärdad förordning (nr 932) angående läkarintyg för sjöfolk, till vilken förordning — med däri genom förordning den 14 augusti 1918 (nr 680) och kungörelse den 30 december 1922 (nr 631) gjorda ändringar — utskottet tillåter sig hänvisa.

Även för ett vart av åren 1919—1922 anvisades på Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionerna till 1918—1921 års riksdagar därom gjorda framställningar för ifrågavarande ändamål ett förslagsanslag av 27,000 kronor. På likaledes av Kungl. Maj:t gjorda förslag hava sedermera av 1922, 1923 och 1924 års riksdagar för samma ändamål anvisats å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag å 25,000 kronor samt för vardera av budgetåren 1923—1924 och 1924—1925 ett extra förslagsanslag å 35,000 kronor.

Av Kungl. Maj:t nu föreslagen förhöjning av anslaget ifråga är föranledd dels av att det nu utgående anslaget blivit för lågt beräknat, dels därav, att kostnaderna för den läkarbesiktning och de läkarintyg, som komma att fordras, därest bestämmelser i enlighet med ett riksdagen förut för yttrande underställt förslag till konvention angående obligatorisk undersökning av barn och unga personer, som användas till arbete ombord å fartyg, utfärdas i Sverige, ansetts böra delvis gäldas av statsmedel.

Utskottets
yttrande.

Att med hänsyn till den belastning, som under sistlidet budgetår ägt rum å förevarande anslag, detsamma höjes på sätt Kungl. Maj:t föreslagit, har utskottet ansett sig böra tillstyrka.

Då utskottet ävenledes ansluter sig till förslaget om att kostnaderna för den läkarbesiktning och de läkarintyg, som komma att fordras, därest bestämmelser i enlighet med det i statsrådsprotokollet omförmälda konventionsförslaget utfärdas i Sverige, delvis gäldas av statsmedel samt de härutinnan föreslagna grunderna för ersättnings utgående och den uppgjorda kostnadsberäkningen icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må till *läkarundersökning av sjöfolk* i enlighet med de av departementschefen i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 2 januari 1925 angivna grunder för budgetåret 1925—1926 bevilja ett extra förslagsanslag av 55,000 kronor.

Arvoden åt
två dispa-
chörsassi-
stenter.

20:o) På grund av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 72) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

[32.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för budgetåret 1925—1926 anvisa till *arvode med 2,000 kronor åt envar av två dispa-chörsassistenter*, anställda den ene i Stockholm och den andre i Göteborg, ett extra anslag av 4,000 kronor.

Bidrag till
uppehållande
av internatio-
nell patrul-
leringstjänst
i norra
Atlanten.

21:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 33) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 73) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

[33.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till täckande av den å Sverige för år 1925 belöpande delen av kostnaderna för *uppehållande av internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten* å riksstaten för budgetåret 1925—1926 bevilja ett extra förslagsanslag av 9,500 kronor.

22:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att till bestridande av kostnader för anskaffande av ett statens isbrytarfartyg å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 950,000 kronor.

Anskaffande
av ett statens
isbrytar-
fartyg.
[34.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 73—77 i statsrådsprotokollet.

I en till riksdagen avlåten, den 19 mars 1924 dagtecknad proposition, nr 156, föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att, med godkännande av vissa utav dåvarande chefen för handelsdepartementet angivna grunder för beredande av de för ändamålet erforderliga medlen, besluta anskaffandet av ett statens isbrytarfartyg för en beräknad kostnad av sammanlagt 2,100,000 kronor.

På sätt det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över handelsärenden för sagda dag utvisar, uttalade departementschefen vid anmälan för Kungl. Maj:t av ifrågavarande ärende bland annat, att han, vad anginge det ifrågasatta isbrytarfartygets typ och dimensioner, i huvudsak anslöte sig till ett av särskilt tillkallade sakkunniga den 31 januari 1924 avgivet förslag i ämnet, dock att enligt hans mening möjlighet borde hållas öppen att i sagda förslag göra de jämkningar, som, särskilt med hänsyn till senaste vinters erfarenheter, kunde befinnas önskvärda.

Vidkommande frågan om sättet för anskaffande av medel för isbrytarfartygets finansiering framhöll departementschefen, hurusom vid vissa mellan kronan och Stockholms stad förda förhandlingar angående det mellan staten och staden då gällande avtal rörande stadens större isbrytarfartyg »Isbrytaren II» ifrågasatts möjligheten av återbetalning till staten av det för anskaffande av sistnämnda fartyg på sin tid beviljade statsbidraget å 350,000 kronor. Departementschefen förordade, att från handels- och sjöfartsfonden för isbrytarfartyget ställdes till förfogande ett belopp, som, därest återbetalning ägde rum av nyssnämnda statsbidrag, beräknades till 450,000 kronor men eljest till 800,000 kronor. Han förklarade sig därvid förutsätta, dels i förstnämnda fall att hela det belopp, som av staden till statsverket komme att återbetalas, finge tagas i anspråk för ifrågavarande bygge, dels ock att medel för täckande av återstående delen, 1,300,000 kronor, av de för ändamålet beräknade kostnaderna anvisades å riksstaten för budgetåret 1925—1926.

I skrivelse den 16 maj 1924, nr 158, anmälde sedermera riksdagen, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts berörda proposition och med bestämmande av vissa i skrivelsen angivna grunder för beredande av de för ändamålet erforderliga medlen, beslutat anskaffande av ett statens isbrytarfartyg för en beräknad kostnad av sammanlagt 2,100,000 kronor.

I skrivelsen anförde riksdagen, under hänvisning till departementschefens ovan återgivna yttrande rörande isbrytarfartygets typ och dimen-

sioner, bland annat, att departementschefens förslag härutinnan icke givit riksdagen anledning till erinran, att riksdagen ej heller haft något att erinra mot förslaget, i vad detsamma avsåge fartygets maskinstyrka, dess inrättande för oljeeldning och anskaffningskostnad, samt att riksdagen i sammanhang härmed velat uttala önskvärdheten av att, såvitt sådant visade sig möjligt med behörigt tillgodoseende av statens ekonomiska intressen, fartyget byggdes och utrustades i Sverige.

I fråga om sättet för anskaffande av de för isbrytarens byggande erforderliga medlen yttrade riksdagen.

Riksdagen anslöte sig till förslaget om att handels- och sjöfartsfonden, vars syfte just vore tillgodoseendet av sjöfartens och handelns intressen, i sin mån anlätades för ändamålet i fråga. Riksdagen, som förutsatte, att underhandlingarna med Stockholms stad angående återbetalning till staten av det för anskaffandet av stadens större isbrytarfartyg beviljade statsbidraget fullföljdes, ansåge emellertid, att, även om återbetalning komme att äga rum, vilket syntes riksdagen önskligt, fondens bidrag i allt fall borde bestämmas till det av Kungl. Maj:t ifrågasatta högre beloppet. Härigenom och så vitt återbetalning skedde skulle å riksstaten för budgetåret 1925—1926 ett lägre anslag än Kungl. Maj:t beräknat bliva erforderligt.

Vid anmälan av nu förevarande anslagsäskande har departementschefen anfört följande:

»Till en början ber jag att få erinra, att förberörda mellan staten och Stockholms stad förda förhandlingar numera resulterat i ett den 18 juni 1924 mellan parterna träffat avtal av innehåll, bland annat, att staden skall såsom bidrag till statsisbrytarens anskaffande till staten inbetala ett belopp av samma storlek som det på sin tid för byggandet av stadens större isbrytarfartyg beviljade statsbidraget eller 350,000 kronor. Om härtill lägges det belopp av 800,000 kronor, som enligt 1924 års riksdags uttalande bör för statsisbrytarebygget tagas i anspråk från handels- och sjöfartsfonden, erfordras för bestridandet av de i fjolårets proposition beräknade sammanlagda byggnadskostnaderna, 2,100,000 kronor, ytterligare en summa av 950,000 kronor. Såsom av det förut sagda framgår, avsågs vid fattandet av beslutet om anskaffandet av en statsisbrytare, att sistberörda skillnadsbelopp skall ställas till förfogande å riksstaten. Någon anledning att befara, att de totala utgifterna för fartygsbygget ej skola kunna hållas inom den beräknade kostnadsramen, föreligger för närvarande icke. Vid sådant förhållande och då förhoppning hyses, att fartyget skall vara färdigt att tagas i bruk på nyåret 1926, lärer å riksstaten för budgetåret 1925—1926 böra för byggnadsarbetets slutförande uppföras ett anslag å nyss omförmälda skillnadsbelopp, 950,000 kronor.»

*Utskottets
yttrande.*

Kungl. Maj:ts förevarande förslag, som, enligt vad av det förestående framgår, innebär ett fullföljande av sistlidet års riksdags beslut beträffande frågan om anskaffande av ett isbrytarfartyg för statens räkning, har icke givit utskottet anledning till erinran, och får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må till bestridande av kostnader för *anskaffande av ett statens isbrytarfartyg* å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 950,000 kronor.

23:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att till bestridande av drift- och underhållskostnader för statens isbrytarfartyg å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra förslagsanslag av 140,000 kronor. Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 77—80 i statsrådsprotokollet.

Drift- och underhållskostnader för statens isbrytarfartyg.
[35.]

Utskottet, som icke funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må till bestridande av *drift- och underhållskostnader för statens isbrytarfartyg* å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra förslagsanslag av 140,000 kronor.

Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.

24:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36) hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1925—1926 upptaga det ordinarie reservationsanslaget till *reseunderstöd åt personer, som önska i främmande länder förvärva ökad insikt och skicklighet i vad till bergshanteringen hör, utan angivet belopp.*

Reseunderstöd åt personer, som önska i främmande länder förvärva ökad insikt och skicklighet i vad till bergshanteringen hör.
[36.]

25:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37) att i riksstaten för budgetåret 1925—1926 upptaga

dels det i den ordinarie anslagstiteln »Befrämjande i allmänhet av slöjderna» ingående anslaget till manufakturernas befrämjande med 4,000 kronor,

dels ock de i samma anslagstitel ingående reservationsanslagen med följande belopp, nämligen

reservationsanslaget till reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena med 15,000 kronor,

reservationsanslaget till reseunderstöd åt idkare av hantverk och annan mindre industri med 5,400 kronor,

reservationsanslaget till reseunderstöd åt verkmästare och förmän inom industrien med 4,500 kronor

Befrämjande i allmänhet av slöjderna.
[37.]

och reservationsanslaget till reseunderstöd åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, som icke ägna sig åt bergshanteringen, med 7,500 kronor. Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 81—85 i statsrådsprotokollet.

Med anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen till 1920 års riksdag därom gjorda framställning bestämde nämnda riksdag för år 1921 de i den ordinarie anslagstiteln »Befrämjande i allmänhet av slöjderna» ingående reservationsanslagen till reseunderstöd åt olika kategorier av inom industri och hantverk sysselsatta personer till följande belopp, nämligen:

reservationsanslaget till reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena till 75,000 kronor,

reservationsanslaget till reseunderstöd åt idkare av hantverk och annan mindre industri till 25,000 kronor,

reservationsanslaget till understöd åt verkmästare och förmän inom industrien till 20,000 kronor och

reservationsanslaget till reseunderstöd åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, som icke ägna sig åt bergshanteringen, till 35,000 kronor.

Det sammanlagda belopp, med vilket ifrågavarande reseunderstödsanslag för år 1921 upptogs, översteg med nära 50 procent det belopp, som för berörda ändamål under de närmast föregående åren stått till förfogande.

Höjningen framgår av följande tabell:

	Anslag för år 1920	Ökning för år 1921	Anslag för år 1921
	Kronor	Kronor	Kronor
1. Reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena	50,000	25,000	75,000
2. Reseunderstöd åt idkare av hantverk och annan mindre industri	18,000	7,000	25,000
3. Reseunderstöd åt verkmästare och förmän inom industrien	15,000	5,000	20,000
4. Reseunderstöd åt andra tekniker än bergstekniker	25,000	10,000	35,000
Summa kronor	108,000	47,000	155,000

I statsverkspropositionen till 1921 års riksdag föreslog Kungl. Maj:ts riksdagen att för år 1922 upptaga förenämnda olika reservationsanslag med enahanda belopp som för år 1921. Kungl. Maj:ts framställning blev av riksdagen bifallen allenast med den ändringen, att med hänsyn till då förefintliga betydande besparingar å teknikeranslaget detta anslag upptogs med ett till 10,000 kronor nedsatt belopp.

Efter nämnda tidpunkt hava anslag till reseunderstöd av nu ifrågavarande slag anvisats endast för budgetåret 1923—1924. De å riksstaten för sagda budgetår uppförda anslagen, uppgående till ett belopp av sammanlagt 35,000

Statsutskottets utlåtande Nr 10. 1935
 kronor, beviljades i anledning av en inom riksdagen väckt motion och av sågo utslutande understöd för studiebesök på 1923 års jubileumsutställning i Göteborg. Anslagsbeloppen blevo, enligt vad kommerskollegium upplyst, till fullo tagna i anspråk för avsett ändamål.

Det, i anslagstiteln, »Befrämjande i allmänhet av slöjderna» ingående anslaget till manufakturernas befrämjande utgick tidigare med ett belopp av 13,500 kronor om året. På Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning ned-sattes anslaget av 1923 års riksdag till 8,000 kronor. Med sistnämnda belopp är anslaget upptaget jämväl för budgetåret 1924—1925.

Från detta anslag hava under en längre följd av år anvisats bi-drag till Chalmers tekniska institut i Göteborg för upprätthållande av verksamheten vid den i samband med institutet stående mekanisk-tekniska materialprovningsanstalten. Därutöver hava ur anslaget utanordnats diverse smärre belopp till befrämjande av olika slöjdväsendet, närstående ändamål.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehäft en inom andra kammaren av herrar *Edv. Johanson* i Stockholm och *E. Nylander* väckt motion, nr 72, vari hemställts, att riksdagen måtte å riksstaten för budgetåret 1925—1926 till reseunder-stöd för besökande av den internationella konstindustriutställningen i Paris 1925 anvisa anslag å nedan angivna belopp, nämligen

till reseunderstöd åt arbetare i de särskilda närings-yrkena	kronor 15,000
till reseunderstöd åt idkare av hantverk och annan mindre industri.....	» 9,000
till reseunderstöd åt verkmästare och förmän inom indu-strien.....	» 6,000
eller sammanlagt	» 30,000.

I fråga om de skäl, motionärerna anført till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt i skilda hänseenden före-slagit har utskottet ansett sig böra tillstyrka.

Såsom nämnts, har motionsvis yrkats, att särskilda anslag måtte å riks-staten anvisas till beredande av reseunderstöd åt arbetare och idkare av hantverk och annan mindre industri samt verkmästare och förmän inom industrien för besökande av konstindustriutställningen i Paris inne-varande år.

Vad detta yrkande beträffar, vill utskottet — på sätt ock i motionen skett — erinra om, att departementschefen vid anmälan inför Kungl. Maj:t av det av kommerskollegium framlagda förslaget om medels an-visande för ändamålet i fråga ansett sig icke kunna biträda detsamma. Det medelsbehov, som i dylikt hänseende kunde komma att göra sig gäl-

*Utskottets
yttrande.*

lande, syntes departementschefen, efter närmare omprövning av den stipendieutdelande myndigheten, få i mån av tillgång tillgodoses från de för reseunderstöd avsedda ordinarie anslagen. Till denna departementschefens mening ansluter sig ock utskottet och kan utskottet sålunda icke tillstyrka motionärernas förslag.

Utskottet hemställer alltså,

I) att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1925—1926 upptaga

a) det i den ordinarie anslagstiteln »Befrämjande i allmänhet av slöjderna» ingående anslaget till manufakturernas befrämjande med 4,000 kronor, samt

b) de i samma anslagstitel ingående reservationsanslagen med följande belopp, nämligen

reservationsanslaget till *reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena* med 15,000 kronor,

reservationsanslaget till *reseundersöd åt idkare av hantverk och annan mindre industri* med 5,400 kronor,

reservationsanslaget till *reseunderstöd åt verkmästare och förmän inom industrien* med 4,500 kronor

och

reservationsanslaget till *reseunderstöd åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, som icke ägna sig åt bergshanteringen*, med 7,500 kronor.

II) att herrar Johansons och Nylanders ovanberörda motion icke må vinna riksdagens bifall.

*Befrämjande
av husslöjden.*
[38.]

26:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38) hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1925—1926 uppföra ordinarie anslaget för *befrämjande av husslöjden* med oförändrat belopp, 15,000 kronor.

*Torvingen-
jörer m. m.*
[39.]

27:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till avlönande av torvingenjörer m. m. (punkt 39) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

*Understöd till
Sveriges
hantverks-
organisation.*
[40.]

28:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 40) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 87) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, under av departementschefen i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 2 januari 1925 tillstyrkta villkor såsom bidrag till *Sveriges hantverksorganisations verksamhet* under år 1925 å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 2,500 kronor.

29:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 41) att till statsunderstöd åt hantverksidkare för utbildande av lärlingar m. m. för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 15,805 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 87—93 i statsrådsprotokollet.

Statsunderstöd åt hantverksidkare för utbildande av lärlingar.
[41.]

För ifrågavarande ändamål har riksdagen för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag å 20,620 kronor.

Det av Kungl. Maj:t nu äskade anslaget, vilket begärts för beredande av fortsatt understöd enligt fastställda bestämmelser för den årsgrupp av lärlingar, vilkens utbildning redan påbörjats, har beräknats på följande sätt:

Lärlingsgrupp för år	Anslagets användning	Läroåret utgår under	Anslagsbehov
1922	3:dje läroåret	2:dra halvåret 1925	39 st. à 75 kr. 2,925
	Resterande belopp		39 » » 100 » 3,900
	Utlärlingspenningar		39 » » 20 » 780
	Statspremier		72 » » 100 » 7,200
			kr. 14,805
	Understöd åt hantverksföreningar för utdelande av lärlingspremier		» 1,000
			Summa kr. 15,805

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må till statsunderstöd åt hantverksidkare för utbildande av lärlingar m. m. för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 15,805 kronor.

30:o) På grund av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 93 och 94) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Understöd åt föreningen för svensk hemslöjd.
[42.]

78

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, åt föreningen för svensk hemslöjd såsom bidrag till uppehållande av dess verksamhet för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 8,000 kronor.

Understöd åt
svenska slöjd-
föreningen

[43.]

31:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 43) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 94—96) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, åt svenska slöjdföreningen såsom bidrag för uppehållande av dess verksamhet under år 1925 å riksstaten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 10,000 kronor.

Teknisk-
vetenskaplig
forsknings-
verksamhet
inom kraft-
och bränsle-
området.

[44.]

32:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 96—103) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må för bedrivande av teknisk-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

Upphållande
av den indu-
striella stan-
dardiserings-
verksamheten.

[45.]

33:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 45) att såsom bidrag till uppehållande av den industriella standardiseringsverksamheten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 20,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 103—113 i statsrådsprotokollet.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren av herr E. Nylander m. fl. väckt motion, nr 71, vari föreslagits, att riksdagen måtte såsom bidrag för uppehållande av den industriella standardiseringsverksamheten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 30,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottets
yttrande.

I likhet med departementschefen och motionärerna anser utskottet det vara av stor vikt, att standardiseringsverksamheten inom svensk industri

fullföljes och utvecklas på sådant sätt, att vårt land icke på detta område kommer i en efterbliven ställning i förhållande till utlandet. Likaledes anser utskottet, att med hänsyn såväl till den ekonomiskt allmännyttiga karaktären av verksamheten som till de direkta intressen, staten i egen- skap av företagare samt konsument och köpare måste anses i frågan äga, staten bör i den utsträckning, förhållandena medgiva, träda stödjande och stimulerande emellan. Utskottet tillstyrker alltså, att för standardiserings- verksamhetens uppehållande under nästkommande budgetår bidrag av stats- medel anvisas.

I avseende å statsbidragets belopp har departementschefen föreslagit, att 10,000 kronor skulle ställas till förfogande från manufakturförlagslåne- fondens räntemedel samt 20,000 kronor anvisas å riksstaten, under det att motionärerna ifrågasatt, att, utöver beloppet från manufakturförlagslåne- fonden, 30,000 kronor skulle beviljas å riksstaten. Utskottet, som under nuvarande statsfinansiella förhållanden ansett sig icke böra tillstyrka ett så högt bidrag, som motionären föreslagit, får för sin del föreslå, att stats- bidraget bestämmes till det av departementschefen ifrågasatta beloppet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts före- varande förslag och med avslag å herr Nylanders m. fl. ovanberörda motion i vad densamma skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, såsom *bidrag till uppehållande av den industriella standardiseringsverksamheten för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra anslag av 20,000 kronor*.

Ingenjörsvetenskapsakademien.

34:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46) hemställer ut- skottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1925— 1926 uppföra ordinarie anslaget till *upprätthållande av verksamheten vid ingenjörsvetenskapsakademien* med oförändrat belopp, 40,000 kronor.

Ingenjörsvetenskaps- akademien.
[46.]

Diverse.

Trycknings-
kostnader.
[47.]

35:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 47) att minska det ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader, nu 99,994 kronor, med 35 kronor till 99,959 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må minska det ordinarie förslagsanslaget till *tryckningskostnader*, nu 99,994 kronor, med 35 kronor till 99,959 kronor, dock att i anslaget må göras den jämkning, som fordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

Kommittéer
och utred-
ningar genom
sakkunniga.
[48.]

36:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 48) får utskottet hemställa,

att riksdagen må minska det ordinarie reservationsanslaget till *kommittéer och utredningar genom sakkunniga*, nu 60,000 kronor, med 5,000 kronor till 55,000 kronor.

Tillfällig löne-
förbättring
för viss
personal inom
den civila
statsförvalt-
ningen.
[49.]

37:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av anslag under tionde huvudtiteln för beredande av tillfällig löneförbättring åt viss personal inom den civila statsförvaltningen (punkt 49) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Dyrtidstillägg
åt befattnings-
havare i
statens tjänst.
[50.]

38:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 50) att till täckande av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare i de till handelsdepartementet hörande ämbetsverk och kårer för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra förslagsanslag av 1,150,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Sedan riksdagen numera fattat beslut i fråga om de allmänna grunderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. fl., får utskottet, som icke haft något att erinra mot storleken av det under nu förevarande huvudtitel för ändamålet äskade anslaget, hemställa,

att riksdagen må till täckande av kostnader för *dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst vid de till handelsdepartementet hörande ämbetsverk och kårer* för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra förslagsanslag av 1,150,000 kronor.

Övriga ordinarie anslag.

39:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande budgetår äro uppförda under tionde huvudtiteln, har någon ändring icke ifrågasatts. Övriga ordinarie anslag.

Utskottet hemställer,

att samtliga de ordinarie anslag under tionde huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, må i riksstaten för budgetåret 1925—1926 uppföras med oförändrade belopp.

Stockholm den 5 maj 1925.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, A. F. Vennersten, Oscar Olsson, O. Bergqvist, J. G. Walles, C. I. Asplund, J. Jeansson, K. E. Andersson i Eliantorp, G. Kobb, Alfred Petrén och C. A. Carlsson i Gävle;

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, C. R. Jansson i Falun, L. J. Carlsson-Froslerud, A. Å. Törnkvist i Karlskrona, P. M. Olsson i Blädinge, E. Andersson i Prästbol, J. Olofsson i Digernäs, S. Persson i Fritorp, G. Strindlund, C. Lindskog, O. Andersson i Höör och O. E. F. Järte.

Reservation

vid punkt 33 (angående standardiseringsverksamheten) av herrar K. E. Andersson i Eliantorp och G. Strindlund, vilka ansett, att utskottets motivering bort hava följande lydelse:

»I likhet med — — — till utlandet. Emellertid anser utskottet, att omsorgen om ifrågavarande verksamhets upprätthållande bör i första hand åvila den enskilda företagsamheten samt att staten endast i undantagsfall, exempelvis för undanröjande av särskilda svårigheter, förorsakade av depressionstid, bör genom särskilt anslag träda stödjande emellan. Då sådana svårigheter för närvarande synas föreligga, har utskottet sålunda av denna anledning ansett sig icke böra nu motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag om medels anvisande å riksstaten för ändamålet i fråga.

I avseende — — — ifrågasatta beloppet.»

Förslag

till

kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 9 juni 1922 (nr 379) för befattningshavare vid lots- och fyrstaten.

Härigenom förordnas, att 4, 5, 6, 7, 14 och 19 §§ i avlöningsreglementet den 9 juni 1922 för befattningshavare vid lots- och fyrstaten skola, 5, 7, 14 och 19 §§ i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

4. §. Kvinnlig innehavare av ordinarie befattning vare, därest hon har vårdnad om barn under 15 år, skyldig att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter i fråga om fullständig eller partiell tjänstledighet, som vederbörande myndighet med hänsyn till befattningens behöriga upprätthållande finner nödigt meddela.

5. §. 1. För ordinarie befattning utgår lön enligt den under 6 § införda löneplan, vilken för varje lönegrad upptager vissa löneklasser med särskilda, för olika ortsgrupper fastställda lönebelopp, dock med den begränsning för kvinnlig befattningshavare, som i 7 § ömförmäles.

I den vid detta reglemente fogade tjänsteförteckning anges, till vilken lönegrad varje särskild befattning är att hänföra.

Fördelningen av de orter, där tjänstemännen enligt lotsstyrelsens bestämmande skola anses stationerade, å de uti löneplanen upptagna sju ortsgrupper fastställas av Kungl. Maj:t på grundval av utredning rörande de för orterna gällande allmänna levnadskostnaderna.

Den löneklass inom lönegraden, enligt vilken tjänstemannens lön skall utgå, fastställas i enlighet med föreskrifterna i 7—10 §§, och bestämmas lönebeloppet inom klassen efter den ortsgrupp, till vilken tjänstemannens stationeringsort blivit hänförd.

2. Förutom lön — — — 23—30 §§.

6. §.

Löneplan.

Lönegrad	Löne- klass	O r t s g r u p p						
		A	B	C	D	E	F	G
		K r o n o r						
	1	1,620	1,692	1,764	1,836	1,908	1,980	2,052
	2	1,740	1,818	1,896	1,974	2,052	2,130	2,208
1:a lönegraden.....	3	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
	4	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
	5	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676

		O p p g i f t e n s g r u p p						
Lönegrad	Löne- klass	A	B	C	D	E	F	G
K r o n o r								
	3	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
2:a lönegraden	4	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
	5	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	6	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	7	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
3:e lönegraden	4	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
	5	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	6	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	7	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	8	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
4:e lönegraden	5	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	6	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	7	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	8	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	9	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
5:e lönegraden	6	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	7	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	8	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	9	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	10	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
6:e lönegraden	7	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	8	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	9	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	10	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	11	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
7:e lönegraden	8	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	9	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	10	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	11	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	12	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
8:e lönegraden	9	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	10	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	11	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	12	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	13	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104

Lönegrad	Löne- klass	O r t s g r u p p						
		A	B	C	D	E	F	G
		K r o n o r						
9:e lönegraden ...	10	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	11	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	12	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	13	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	14	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
10:e lönegraden ...	11	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	12	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	13	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	14	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	15	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
11:e lönegraden ...	16	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	17	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
	18	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	19	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
12:e lönegraden ...	20	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580
	21	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
	22	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	23	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
13:e lönegraden ...	21	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
	22	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	23	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
	24	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500

7 §.

1. Vid tillträddandet — — — avvikelse härutinnan.

2. Efter att — — — — 8—10 §§.

Kvinnlig befattningshavare äge dock icke rätt att åtnjuta lön enligt högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad.

3. Uppflyttning till — — — — uppskov därmed.

4. Har tjänsteman — — — — uppskovet varat.

14 §.

1. Därest tjänsteman av behörigen styrkt sjukdom, i andra fall än uti 2 mom. avses, hindras att tjänstgöra, äger han åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, enslighetstillägg under högst så lång tid av ett och samma kalenderår, att ledigheten för sjukdom tillika med semester eller därmed jämförlig tjänstfrihet enligt 19 § icke överstiger 45 dagar eller den längre tid, som för vederbörande tjänsteman kan vara bestämd såsom längsta semestertid, men skall, så framt ej Kongl. Maj:t för särskilt fall finner skäl annorlunda medgiva, för tid därutöver å lönen vidkännas ett *tjänstledig-*

hetsavdrag till belopp för dag räknat, som framgår av nedanstående tabell jämte därvid fogad anmärkning:

Löneklass enligt 6 §	Tjänstledighets- avdrag		Löneklass enligt 6 §	Tjänstledighets- avdrag		Löneklass enligt 6 §	Tjänstledighets- avdrag	
	kr.	öre		kr.	öre		kr.	öre
1	—	70	9	1	50	17	3	75
2	—	80	10	1	65	18	4	—
3	—	90	11	1	80	19	4	50
4	1	—	12	1	95	20	6	—
5	1	10	13	2	10	21	6	50
6	1	20	14	2	30	22	7	—
7	1	30	15	2	50	23	7	50
8	1	40	16	3	50	24	8	—

Anmärkning. För överlots, lotsförman och lots bestämes tjänstledighetsavdraget enligt den löneklass, som är två klasser lägre än den vederbörande tillhör.

Vad sålunda stadgats äger icke tillämpning å sjukdom, som står i samband med havandeskap eller barnsbörd.

2. Har tjänsteman — — — skall han:
 - a) om olycksfallet — — — varar, samt
 - b) om olycksfallet — — — delvis utgå.
3. Har tjänsteman — — — delvis utgå.
4. Föreskrifterna i — — — tjänsten inträder.

19 §.

1. **Semester** må, när det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, under nedan angivna antal dagar årligen åtnjutas av:

	Intill det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år	Från och med det år, under vilket tjänste- mannen fyller 40 år
	20 dagar	30 dagar
Tjänsteman å fyr och gasstation, distriktsfyrmästare, maskinist, expeditionsbiträde och kontorsbiträde		
Tjänsteman å fyrskepp, vars besättning beräknas för kalenderår påmönstrad:		90 dagar
12 månader		75 »
11 men ej 12 månader		65 »
10 » » 11 »		55 »
9 » » 10 »		45 »
8 » » 9 »		35 »
7 » » 8 »		25 »
6 » » 7 »		15 »
mindre än 6 månader		

2. Annan än — — — 30 dagar.

3. Tjänsteman, som — — — varda bestämd.

Bilaga till avlöningsreglementet.

Tjänsteförteckning

angivande ordinarie befattningar vid lots- och fyrstaten ävensom de särskilda löne-
grader, till vilka de äro hänförliga enligt den i 6 § av avlöningsreglementet
intagna löneplan.

Befattningar	Löne- grad enligt löne- planen	Befattningar	Löne- grad enligt löne- planen
Distriktsbefäl och personal å distriktsexpedition.		Personal å fyrskepp och fyr samt å gasstation.	
Lotskapten i mellersta, i södra och i västra lotsdistriktet	13	Fyrmästare å 1:a klass fyrskepp	10
Lotskapten i annat lotsdistrikt	12	Distriktsfyrmästare	10
Lotslöjtnant	11	Fyrmästare å 1:a klass fyr	10
Expeditionsbiträde	6	Fyrmästare å gasstation	10
Kontorsbiträde	2	Fyrmästare å 2:a klass fyrskepp	8
		Fyrmästare å 2:a klass fyr	8
Lotspersonal.		Fyrmästare å 3:e klass fyrskepp	6
Överlots	10	Fyrmästare å 3:e klass fyr	6
Lotsförman å 1:a klass lotsplats	9	Fyrvaktare å 1:a klass fyrskepp	5
Lotsförman å 2:a klass lotsplats	7	Fyrvaktare å 1:a klass fyr	5
Lots å 1:a klass lotsplats	6	Fyrvaktare å gasstation	5
Lots å 2:a klass lotsplats	5	Fyrvaktare å 2:a och 3:e klass fyrskepp	4
Lotsförman å 3:e klass lotsplats	5	Fyrvaktare å 2:a och 3:e klass fyr	4
Lots å 3:e klass lotsplats	4	Fyrbiträde å fyrskepp, fyr och gas- station	3
		Personal å lotsverkets ångfartyg.	
		Befälhavare	11
		Maskinist	8

Verkliga utgifter.

X. Tionde huvudtiteln. Handelsdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Departementschefen	24,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>	145,300	
3	Departementets verksamhet		14,172
Säger för departementet		169,300	14,172
B. Centrala verk med underlydande stater.			
Kommerskollegium:			
1	Kommerskollegium, <i>förslagsanslag</i>	* 504,420	
2	Kommerskollegii verksamhet		* 58,400
3	Bergsstaten	* 84,800	
Sprängämnesinspektionen:			
4	Inspektionen, <i>förslagsanslag</i>	* 11,500	
5	Arvode åt en assistent		* 6,048
Inspektionen över elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring:			
6	Inspektionen, <i>förslagsanslag</i>	* 31,500	
7	Arvoden åt två assistenter		* 12,096
8	Förhandskontroll å fartygs sjövärdighet		* 198,450
Undervisningsanstalter för sjöfart:			
9	Navigationsskolorna	* 168,500	
10	Ytterligare medel till navigationsskolornas uppvärmning och belysning		* 3,000
11	Navigationslärarkursen, <i>reservationsanslag</i>	* 2,200	
12	Ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalter för sjöfart, <i>förslagsanslag</i>	* 23,000	
		193,700	3,000
13	Skeppsmättningskostnad, <i>förslagsanslag</i>	* 32,200	
Lots- och fyrväsendet:			
14	Lots- och fyrrinrättningen, <i>förslagsanslag</i>	5,689,500	
15	Säkerhetsanstalter för sjöfarten, <i>reservationsanslag</i> ..		334,000
Patent- och registreringsverket:			
16	Patent- och registreringsverkets verksamhet, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av patent- och varumärkes- samt registreringsavgifters medel	927,300	

* Av Kungl. Maj:ts föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
17	Dyrtidstillägg vid patent- och registreringsverket, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av patent- och varumärkes- samt registreringsavgifters medel		130,000
18	Kostnaderna för den överståthållarämbetet och länsstyrelserna åliggande befattning med registreringar och anmälningar till förenings- m. fl. register, <i>förslagsanslag</i>		4,000
		927,300	134,000
	Försäkringsinspektionen:		
19	Försäkringsinspektionens verksamhet, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av bidrag till försäkringsinspektionen	127,300	
20	Dyrtidstillägg vid försäkringsinspektionen, <i>reservationsanslag</i> , att direkt utgå av bidrag till försäkringsinspektionen		16,000
	Statens provningsanstalt:		
21	Statens provningsanstalts verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , att utgå i första hand av inkomster av provningsanstalten	293,500	
	Säger för centrala verk med underlydande stater	7,895,720	761,994
	C. Handel och sjöfart.		
1	Handelshögskolan i Stockholm		40,000
2	Exportstipendier, <i>reservationsanslag</i>		5,000
3	Auktoriserade handelskammare i riket		24,000
4	Svenska handelskammare i utlandet		52,500
5	Sveriges allmänna exportförening		20,000
6	Internationell byrå i Bryssel för handelsstatistik, <i>förslagsanslag</i>		900
7	Ersättning till sjömanshusen		162,000
8	Läkarundersökning av sjöfolk, <i>förslagsanslag</i>		55,000
9	Arvoden åt två dispachörsassistenter		4,000
10	Internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten, <i>förslagsanslag</i>		9,500
11	Anskaffande av ett statens isbrytarfartyg		950,000
12	Drift- och underhållskostnader för statens isbrytarfartyg, <i>förslagsanslag</i>		140,000
	Säger för handel och sjöfart		1,462,900
	D. Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.		
1	Reseunderstöd åt personer, som önska i främmande länder förvärva ökad insikt och skicklighet i vad till bergshantering hör, <i>reservationsanslag</i>		

				Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Befrämjande av slöjderna:					
Befrämjande i allmänhet av slöjderna:					
2	Manufakturernas befrämjande	4,000			
<i>Reservationsanslag:</i>					
3	Reseunderstöd åt arbetare i de				
	särskilda näringsyrkena	15,000			
4	Reseunderstöd åt idkare av hant-				
	verk och annan mindre in-				
	dustri	5,400			
5	Reseunderstöd åt verkmästare				
	och förmän inom industrien	4,500			
6	Reseunderstöd åt teoretiskt och				
	praktiskt bildade tekniker,				
	som icke ägna sig åt bergs-				
	hanteringen	7,500	32,400	36,400	
7	Befrämjande av hussløjden			15,000	
				51,400	
8	Torvingenjörer m. m.				* 32,950
9	Sveriges hantverksorganisation				2,500
10	Statsunderstöd åt hantverksidkare för utbildande av lär-				15,805
	lingar m. m.				8,000
11	Föreningen för svensk hemslöjd				10,000
12	Svenska slöjdföreningen				
13	Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft-				100,000
	och bränsleområdet, <i>reservationsanslag</i>				20,000
14	Uppehållande av den industriella standardiseringsverk-				
	samheten				
15	Undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som				
	genom Sveriges geologiska undersöknings försorg äro				
	eller kunna varda för kronans räkning inmutade, <i>re-</i>				** 50,000
	<i>servationsanslag</i>				
Säger för bergsbruk, industri, hantverk och slöjd				51,400	239,255
E. Ingenjörsvetenskapsakademien.					
1	Ingenjörsvetenskapsakademien			40,000	
F. Diverse.					
1	Ålderstilllägg, <i>förslagsanslag</i>			2,000	
2	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>			50,000	
3	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>			100,000	
4	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>			99,959	
5	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reser-</i>				
	<i>vationsanslag</i>			55,000	

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.

** Beloppet redan beviljat av riksdagen.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
6	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	25,000	
7	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den ci- vila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		* 61,000
8	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>för- slagsanslag</i>		1,150,000
	Säger för diverse	331,959	1,211,000
	Summa	8,488,379	3,689,321

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.